

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ มีการศึกษาเอกสาร (Documentary study) และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือการวิจัย ซึ่งลักษณะที่ใช้วิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) จากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งภาครัฐและเอกชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

๑. ประชากร
๒. กลุ่มตัวอย่าง
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๔. การรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล
๖. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งภาครัฐและเอกชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑๗,๖๘๖ คน^๑

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ ของเด็กนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

^๑ สำนักงานพัฒนาจังหวัดนครปฐม, ศูนย์ราชการจังหวัดนครปฐม, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๓.

๓.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่^๑ (Taro Yamane, 1973) ตามตารางประชากรเต็ม ๑๗,๖๘๖ คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งภาครัฐและเอกชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของประชากรตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ดังนั้น $e = 0.05$

แทนค่าตามสูตร ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{17,686}{1 + 400 (.05)^2} \\ &= \frac{17,686}{17,686 (0.05 \times 0.05)} \\ n &= 333 \end{aligned}$$

ดังนั้น จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมได้ ๓๓๓ ตัวอย่าง

คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๓๓ คน แต่เนื่องจากอาจมีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาศึกษาเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร (Representative) ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดเป็น ๔๐๐ คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

^๑ Yamane, & Taro, *Statistics: An Introductory Analysis*, 3rd ed, (New York : Harper & Row. Taro Yamane', 1973), pp. 727-728.

ขั้นที่ ๑ ผู้วิจัยเดินทางไปโรงเรียนที่มีเด็กระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งภาครัฐแลเอกชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เรียนอยู่จำนวน ๔ แห่ง ซึ่งได้แก่ โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย, โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย, โรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาลัยและโรงเรียนราชินีบูรณะ และนำจดหมายขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลการทำวิจัย จากผู้อำนวยการโรงเรียน ในการขอข้อมูล

ขั้นที่ ๒ ทำการเลือกตัวอย่างตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ ดังนี้

- ๑) จำแนกนักเรียนตามจำนวนโรงเรียน
- ๒) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน ดังแสดงไว้ใน (ตารางที่ ๓.๑)

ตารางที่ ๓.๑

ขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย	๑๐๐
โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	๑๐๐
โรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทยาลัย	๑๐๐
โรงเรียนราชินีบูรณะ	๑๐๐
รวม	๔๐๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ ของเด็กนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในสภาพปัจจุบัน โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๔ ตอน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบวัดรูปแบบการเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวชาวพุทธ

ตอนที่ ๓ แบบวัดพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ

ตอนที่ ๔ การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน มีอย่างไรบ้าง (ตอบเป็นข้อ ๆ) ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ ของเด็กนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ข้อคำถามแบบประเมินค่า ๕ ระดับ (Five point rating scale) ของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับคะแนนในการแสดงความคิดเห็น มีดังนี้

โดยใช้มาตราส่วนจัดระดับความคิดเห็นไว้ในการเลือกตอบ ๕ ระดับ เพื่อให้ผู้ตอบเลือกระบุคำตอบที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของตนมากที่สุด ดังนี้ คือ

		ความคิดเห็น
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	๕ คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	๔ คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	๓ คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	๒ คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	๑ คะแนน

ตารางที่ ๓.๒

ระดับคะแนนในการแสดงความคิดเห็น

ระดับความคิดเห็น	ช่วงคะแนน	ความคิดเห็น
๕	๔.๒๑ – ๕.๐๐	มีความรู้ความจริง/ความคิดเห็น/ การปฏิบัติ ระดับมากที่สุดระดับ มาก
๔	๓.๔๑ – ๔.๒๐	มีความรู้ความจริง/ความคิดเห็น/ การปฏิบัติ ระดับมาก
๓	๒.๖๑ – ๓.๔๐	มีความรู้ความจริง/ความคิดเห็น/ การปฏิบัติ ระดับปานกลาง
๒	๑.๘๑ – ๒.๖๐	มีความรู้ความจริง/ความคิดเห็น/ การปฏิบัติ ระดับน้อย
๑	๑.๐๐ – ๑.๘๐	มีความรู้ความจริง/ความคิดเห็น/ การปฏิบัติ ไม่มีเลย / ไม่ปฏิบัติเลย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๑) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือวิจัย

๒) สร้างเครื่องมือวิจัยให้สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓) สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยให้ครอบครัวเกี่ยวกับปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ ของเด็กนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

๔) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

(๑) ผศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีศรีเรือง

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒) ผศ.ดร.ประยูร สุขะใจ

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๓) ผศ.ทงศ์ ลำประไพ

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๔) พระมหาณรงค์ศักดิ์ ฐิติญาโณ

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๕) ผศ. ดร.เมธาพันธ์ โพธิ์โรจน์

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Pre test) กับนักเรียนที่ไม่ใช่พื้นที่เป้าหมาย ใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach)^๑

^๑ บุญเรียง ขจรศิลป์, *วิธีวิจัยทางการศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์, ๒๕๓๙),

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) ผู้วิจัยจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๔ แห่ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนครรปฐม เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจำนวนนักเรียนและเก็บข้อมูลงานวิจัย โดยใช้ระยะเวลาติดตามแบบสอบถามคืนภายใน ๓ สัปดาห์ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๒) เมื่อผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด ๔๐๐ ฉบับ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับด้วยตนเอง เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๕.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลใช้สถิติพรรณนาโดยนำเสนอในรูปแบบของตาราง ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ประกอบคำบรรยาย

๓.๕.๒ ข้อมูลรูปแบบการเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวชาวพุทธ นำเสนอในรูปแบบของตาราง ได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ในภาพรวมเป็นรายข้อ ประกอบคำบรรยาย

๓.๕.๓ ข้อมูลพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ นำเสนอในรูปแบบของตาราง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ในภาพรวมเป็นด้านรายปัจจัยและรายด้านประกอบคำบรรยาย

๓.๕.๔ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของเด็กในครอบครัวชาวพุทธ นำเสนอในรูปแบบคำบรรยาย

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๖.๑ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

๑) สูตรการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	f	หมายถึง	ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
	X	หมายถึง	ค่าของข้อมูลหรือคะแนน
	n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	P	หมายถึง	ค่าร้อยละ

๒) สูตรการหาค่าเฉลี่ย (mean)^๑

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	หมายถึง	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	f	หมายถึง	ความถี่

๓) สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๒

$$S.D. = \sqrt{\frac{n(\sum fx^2) - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสอง
	$(\sum fx)^2$	หมายถึง	ผลรวมของข้อมูล
	n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

^๑ บุญธรรม กิจปรีดาภิสุทธิ์, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, หน้า ๓๕๐.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕๘.

๓.๖.๒ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

๑) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร^๑ ดังนี้

$$[\alpha =] \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
	k	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	หมายถึง	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

๒) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) เพื่อหาความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร^๒ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามกับ วัตถุประสงค์
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

^๑ อ่างแล้ว, บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ, **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**, หน้า ๒๖๗.

^๒ พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, **การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๐), หน้า ๒๙.